

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 maja 2013 roku Sąd Rejonowy w Zgierzu w sprawie o sygn. akt I C 1387/12 z powództwa Syndyka Masy Upadłości (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w Ł. przeciwko J. S. o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

1. uznał za bezskuteczną w stosunku do powoda Syndyka Masy Upadłości (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w Ł. umowę darowizny przenoszącą własność nieruchomości gruntowej położonej w S. o powierzchni 0,1467 ha oznaczonej jako działka ewidencyjna numer (...), dla której V Wydział Ksiąg Wieczystych przy Sądzie Rejonowym w Zgierzu prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), zawartej w dniu 18 czerwca 2012 roku przez pozwaną J. S. i dłużnika Z. W. (1) z pokrzywdzeniem Syndyka Masy Upadłości (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w Ł., któremu przysługują wierzytelności ustalone wyrokiem zaocznym Sądu Okręgowego w Łodzi Wydział X Gospodarczy z dnia 7 maja 2012 roku sygn. akt X GC 62/12 zaopatrzonym w rygor natychmiastowej wykonalności;

2. zasądził od J. S. na rzecz Syndyka Masy Upadłości (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w Ł. kwotę 1.717 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu w tym 1.200 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

3. nakazał wypłacić z kasy Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego w Zgierzu na rzecz Syndyka Masy Upadłości (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w Ł. kwotę 5 złotych tytułem nadpłaconej opłaty od pozwu.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o ustalenie, że w dniu 14 lipca 2011r. Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi ogłosił upadłość (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. a syndykiem wyznaczył M. M.. W dniu 1 czerwca 2009r umową darowizny J. S. darowała synowi Z. W. (1) działkę położoną w miejscowości S. oznaczoną nr 378/6 o powierzchni 1467m². W dniu 7 maja 2012r Sąd Okręgowy w Łodzi X Wydział Gospodarczy wydał wyrok zaoczny, którym zasądził od Z. W. (1), prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe w Z. na rzecz Syndyka Masy Upadłości (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. kwotę 12.555,03zł z odsetkami ustawowymi od dnia 6 grudnia 2011r do dnia zapłaty i kwotę 103.117,58zł z odsetkami ustawowymi od dnia 6 grudnia 2011roku do dnia zapłaty, zasądził koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3.617zł oraz opatrzył wyrok rygiorem natychmiastowej wykonalności. Wyrokowi temu w dniu 2 sierpnia 2012 została nadana klauzula wykonalności. W dniu 25 maja 2012r pozwana nabyła od Z. W. (2) ½ udziału w samochodzie marki M. (...) model G 350 TD o nr rej (...) za kwotę 17.000zł. W dniu 31 maja 2012 strona powodowa złożyła u Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi –Widzewa w Łodzi B. G. wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko Z. W. (1).

W dniu 31 maja 2012r ww. komornik sądowy przesłał Z. W. (2) zawiadomienie o wszczęciu egzekucji. Zawiadomienie zostało doręczone przez awizo. W dniu 31 maja 2012r komornik na wniosek strony powodowej dokonał zajęcia rachunku bankowego dłużnika. W dniu 18 czerwca 2012r pozwana i Z. W. (1) zawarli umowę darowizny, mocą której Z. W. (1) przeniósł na pozwaną darowaną mu w dniu 1 czerwca 2009r nieruchomość. W dniu 14 czerwca 2012r komornik dokonał zajęcia wierzytelności przysługujących Z. W. (1) do: (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W., B. (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N., Miejskiego Zespołu Szkół im. (...) II w Z., Wojewódzkiego Szpitala (...) w Z.. Podejmowane czynności egzekucyjne okazały się bezskuteczne.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał, że w świetle przesłanek określonych w art. 527 § 1 k.c. powództwo zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z art. 527 § 1 k.c., gdy skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć. Przy czym kodeks

cywilny wprowadza nadto szereg domniemań faktycznych ułatwiających działanie wierzycielowi i tak przyjmuje się, że gdy dłużnik dokonał czynności z osobą najbliższą lub z przedsiębiorcą pozostającym z nim w stałych kontaktach gospodarczych, to podmioty te wiedziały o fakcie jego działania ze szkodą dla wierzyciela. W myśl bowiem § 3 art. 527 k.c., jeżeli skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli uzyskiwała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku (co ma miejsce w niniejszej sprawie), domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Zdaniem Sądu, wskazać również należy, że zgodnie z art. 528 k.c. (na który to przepis powoływała się strona powodowa), jeżeli skutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskiwała korzyść majątkową bezpłatnie (co również ma miejsce w niniejszej sprawie), wierzyciel może żądać uznania czynności za bezskuteczną, chociażby osoba ta nie wiedziała i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się dowiedzieć, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Sąd podkreślił, iż zgodnie z art. 6 k.c. ciężar dowodu spoczywa na tym kto z faktu wywodzi skutki prawne, tak więc to wierzyciel jest zobowiązany udowodnić, że wystąpiły przesłanki uzasadniające uznanie czynności za bezskuteczną w stosunku do niego. Przy czym wskazał, że w niniejszej sprawie w istocie na stronie powodowej ciążył obowiązek wykazania jedynie zaistnienia dwóch pierwszych przesłanek, wobec domniemania z art. 527 § 3 k.c. i treści art. 528 k.c. W ocenie Sądu, bezspornie przedmiotem zaskarżenia ze strony powodowej jest umowa darowizny, która ze swej istoty jest umową bezpłatną, nadto niewątpliwie w wyniku tej czynności pozwana uzyskała korzyść majątkową, albowiem powiększyła swój majątek o wartość nieruchomości. Uznanie, że pozwana uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie powoduje, że nie może ona bronić się poprzez wykazanie, że nie wiedziała (lub nie mogła wiedzieć) o działaniu dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli tj. okolicznością, która zgodnie z art. 527 § 1 k.c. jest istotna dla możliwości uznania czynności dłużnika za bezskuteczną. Kolejnym warunkiem uznania czynności za bezskuteczną jest "pokrzywdzenie" wierzycieli (art. 527 § 2 kc), które należy rozumieć jako złą prognozę co do możliwości spełnienia przez dłużnika świadczenia, istniejącą tak w chwili wystąpienia ze skargą, jak i w chwili orzekania (por. M. Pyziak-Szafnicka, Ochrona wierzyciela w razie niewypłacalności dłużnika, s. 96 i nast., Warszawa 1995). Z treści art. 527 § 2 kc wynika, że przepis ten wiąże pokrzywdzenie wierzyciela z rzeczywistą niewypłacalnością dłużnika. Poprzez niewypłacalność należy rozumieć brak możliwości wywiązania się ze swoich zobowiązań (P.Machnikowski, Komentarz do KC (red.) E. Gniewek, Warszawa 2006 roku, s. 904). Wierzyciel musi wykazać, że aktualny stan majątkowy dłużnika nie jest wystarczający na pokrycie jego zobowiązań. W judykaturze przyjmuje się na ogół, że niewypłacalność dłużnika w rozumieniu art. 527 § 2 k.c. oznacza taki stan majątku dłużnika, w którym egzekucja nie może przynieść zaspokojenia wierzytelności pieniężnej przysługującej przeciwko temu dłużnikowi (wyrok SA w Warszawie z 19 listopada 1997 r., I ACa 737/97, Apel. W-wa 1998, nr 4, póź. 36; wyrok SN z 24 stycznia 2000 r., III CKN 554/98, LEX nr 52736). Przy czym okoliczności składające się na ocenę pokrzywdzenia wierzycieli ocenia się nie według chwili dokonania czynności prawnej dłużnika z osobą trzecią, lecz według chwili wystąpienia wierzyciela ze skargą pauliańską (wyrok SN z 22 marca 2001 r., V CKN 280/00, LEX nr 52793; wyrok SN z 23 lipca 2003 r., II CKN 299/01, LEX nr 121702). W analizowanej sprawie, zdaniem Sądu Rejonowego, wobec wykazania bezskuteczności egzekucji prowadzonej przez stronę powodową nie może budzić wątpliwości, iż czynność prawna w postaci umowy darowizny z dnia 18 czerwca 2012 roku została dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli dłużnika. Zgodnie bowiem z art. 529 k.c. jeżeli w chwili darowizny dłużnik był niewypłacalny, domniemywa się, iż działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. To samo dotyczy wypadku, gdy dłużnik stał się niewypłacalny wskutek dokonania darowizny. Oznacza to, iż świadomość dłużnika, iż jego działania skutkują pokrzywdzeniem wierzycieli istnieje wtedy, gdy dłużnik wie, że na skutek czynności prawnej określone aktywa wyjdą z jego majątku i że z tego powodu wierzyciele będą mieli trudności z zaspokojeniem, a w konsekwencji nastąpi ich pokrzywdzenie. Domniemanie to ma charakter wruszalny. Można je obalić przez wykazanie, iż dłużnik - dokonując darowizny - nie zdawał sobie sprawy (nie miał świadomości), że działa z pokrzywdzeniem wierzycieli. Sytuacja taka może mieć miejsce w szczególności wówczas, gdy wraz z dokonaniem darowizny zbiegło się zdarzenie niezależne od dłużnika, które pozbawiło go majątku lub, gdy dłużnik nie wiedział o istnieniu wierzycieli. W niniejszej sprawie strona pozwana nie obaliła tego domniemania. Nie przedstawiła żadnych dowodów, które pozwalałyby na przyjęcie, że dłużnik zawierając z nią umowę darowizny nie wiedział o istnieniu wierzycieli. Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego do zawarcia umowy darowizny doszło już po wydaniu wyroku zaocznego w sprawie X GC 62/12. Skoro doszło do wydania wyroku zaocznego to dłużnikowi musiał zostać skutecznie doręczony odpis pozwu. Skoro tak to wiedział on o istnieniu wierzyciela. Nie powinien zatem zawierać umowy darowizny, gdyż na jej skutek sporna

nieruchomość wyszła z jego majątku i że z tego powodu wierzyciel ma trudności z zaspokojeniem, co doprowadziło do jego pokrzywdzenia. Zdaniem Sądu I instancji, strona pozwana nie przedstawiła natomiast żadnych dowodów, które pozwoliłyby na obalenie przywołanych wyżej domniemań. W takiej sytuacji Sąd uznał za bezskuteczną w stosunku do strony powodowej umowę darowizny przenoszącą własność nieruchomości gruntowej położonej w S. o powierzchni 0,1467 ha, oznaczonej jako działka ewidencyjna numer (...) przez pozwaną J. S. i dłużnika Z. W. (1) z pokrzywdzeniem Syndyka Masy Upadłości (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w Ł.. O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98§1 kpc. Wobec określenia wartości przedmiotu sporu na kwotę 10.000zł i uiszczenia opłaty od pozwu w wysokości 505zł Sąd nakazał zwrot kwoty 5 zł z tytułu nadpłaconej opłaty od pozwu.

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona pozwana, zaskarżając go w całości. Rozstrzygnięciu Sądu Rejonowego skarżąca zarzuciła naruszenie:

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie wobec dokonania dowolnej, pobieżnej i niezgodnej z zasadami doświadczenia życiowego oceny dowodów wyrażającej się w:

a) bezzasadnym uznaniu, że dłużnik zawierając umowę darowizny z pozwaną działał z zamiarem i świadomością pokrzywdzenia wierzyciela albowiem w sprawie o sygn. akt X GC 62/12 został już wydany wyrok zaoczny w sytuacji, gdy o treści przedmiotowego wyroku zaocznego oraz o fakcie wytoczenia powództwa przez syndyka masy upadłości dłużnik dowiedział się dopiero w dniu 27 czerwca 2012 roku, a więc po zawarciu z pozwaną umowy darowizny z dnia 18 czerwca 2012 roku,

b) zaniechaniu dokonania wszechstronnej i wnikliwej oceny dowodów poprzez uchylenie się od ustalenia rzeczywistych przyczyn zawarcia umowy darowizny z dnia 18 czerwca 2012 roku;

c) niezasadnej odmowie przyznania waloru wiarygodności zeznaniom pozwanej co do okoliczności zawarcia kwestionowanej umowy darowizny, wiedzy pozwanej co do stanu majątkowego dłużnika, w szczególności jego zobowiązań i zadłużeń, świadomości działania z pokrzywdzeniem wierzyciela,

d) dokonaniu nieuprawnionego pozbawionego prawnie relewantnych podstaw zwrotu pisma procesowego pozwanej z dnia 4 lutego 2013 roku zawierającego wnioski dowodowe oraz ewentualny wniosek o przywrócenie terminu do złożenia przedmiotowych wniosków dowodowych;

- art. 207 § 6 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię sprowadzającą się do uznania, że pozwana złożyła wnioski dowodowe po terminie prekluzyjnym oraz, że przeprowadzenie zgłoszonych przez pozwaną wniosków dowodowych prowadziłyby do zwłoki w postępowaniu w sytuacji, gdy:

a) wnioski dowodowe pozwanej zostały złożone na rozprawie w dniu 29 stycznia 2013 roku a więc w ciągu biegu 21 dniowego terminu do zgłoszenia wszystkich wniosków dowodowych, twierdzeń i zarzutów liczonego od dnia 18 stycznia 2013 roku to jest dnia faktycznego doręczenia pozwanej odpisu pozwu w sekretariacie I Wydziału Cywilnego Sądu Rejonowego w Zgierzu,

b) ewentualne złożenie przez pozwaną wniosków dowodowych po zakreślonym terminie nastąpiło bez winy pozwanej (pозwana w czasie doręczania odpisu pozwu przebywała w sanatorium w Ł. a następnie za granicą na W.),

c) przeprowadzenie dowodów zgłoszonych przez pozwaną na rozprawie w dniu 29 stycznia 2013 roku nie prowadziłyby ani do przewlekania ani do przedłużania postępowania w szczególności wobec tej okoliczności, iż Sąd I Instancji i tak wyznaczył w przedmiotowej sprawie kolejny termin rozprawy na dzień 14 maja 2013 roku wobec czego nie było żadnych przeszkód aby na ten termin rozprawy Sąd wezwał wnioskowanych przez pozwaną świadków;

- art. 217 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie wobec oddalenia wszystkich wniosków dowodowych pozwanej, w sytuacji gdy wnioski te zmierzały do ustalenia istotnych spornych okoliczności

sprawy a nadto jako złożone w terminie zakreślonym przez Sąd winny zostać dopuszczone i przeprowadzone na rozprawie;

- art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i bezzasadne uznanie, że to na pozwanej spoczywa ciężar udowodnienia faktu, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli w sytuacji, gdy to powód wywodzi skutki prawne wynikające z przedmiotowego faktu;

- art. 527 § 1 k.c. poprzez jego błędną wykładnię sprowadzającą się do uznania, że dłużnik zawierając umowę darowizny z pozwaną działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli w sytuacji, gdy na dzień zawarcia kwestionowanej umowy nie miał wiedzy o wydaniu przeciwko niemu wyroku zaocznego, a nadto do chwili obecnej brak jest prawomocnego orzeczenia przeciwko dłużnikowi, które przesądzałoby kategorycznie, iż Z. W. (1) posiada wymagalne, ważne i prawnie skuteczne zobowiązanie względem powoda, który jest jego wierzycielem;

- nieważność postępowania wobec pozbawienia pozwanej możliwości obrony swoich praw poprzez bezzasadne oddalenie wszystkich wniosków dowodowych zgłoszonych przez pozwaną i uniemożliwienie zaprezentowania własnych twierdzeń oraz obalenia domniemań faktycznych z art. 527 i 528 k.c., które to przepisy stanowią podstawę prawną zaskarżonego wyroku.

W konkluzji skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku, zniesienie postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I Instancji, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I Instancji a nadto o przeprowadzenie dowodu z zeznań pozwanej, świadków oraz dokumentu na okoliczności wskazane w piśmie z dnia 4 lutego 2013 roku (apelacja – k. 123-128).

Na rozprawie apelacyjnej pełnomocnik pozwanej poparł apelację (protokół rozprawy apelacyjnej – k. 149).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własny ustalony stan faktyczny.

Wbrew zapatrywaniom skarżącego, Sąd Rejonowy dokonał bowiem prawidłowej, gdyż zgodnej z dyspozycją art. 233 § 1 k.p.c., oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w oparciu o którą wyprowadził również słuszne wnioski jurydyczne w zakresie przepisów kodeksu cywilnego regulujących kwestię uznania czynności za bezskuteczną. Swoje stanowisko zaś nadto wyczerpująco i przekonująco uzasadnił. A przedstawioną w tym względzie argumentację Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje za własną. Wobec faktu, że nie jest rolą Sądu Odwoławczego powielanie wyводу trafnie przedstawionego już przez Sąd I Instancji, w ramach niniejszego uzasadnienia poprzestać należy na odniesieniu się do zarzutów apelacji. Zarzuty te natomiast uznać należało za całkowicie chybione.

Zamierzonego przez apelującą skutku nie mogą przede wszystkim odnieść zarzuty dotyczące kwestii wiedzy pozwanej o stanie majątkowym dłużnika, przyczyn zawarcia umowy darowizny oraz wniosków dowodowych zgłoszonych przez pozwaną na rozprawie w dniu 29 stycznia 2013 roku mających na celu udowodnienie stanowiska pozwanej we wskazanych kwestiach. Kwestionując prawidłowość wniosków wyprowadzonych w tym względzie przez Sąd Rejonowy skarżąca przede wszystkim ujawnia, iż nie przyjmuje do wiadomości dyspozycji art. 528 k.c. i znaczenia przedmiotowego przepisu dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Zarzuty wyprowadzane w tym względzie w apelacji zmierzają wszak do wykazania, że pozwana nie wiedziała, iż dokonując spornej czynności dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli i przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się o tym dowiedzieć. Tymczasem przepis art. 528 k.c. wyraźnie stanowi, że jeżeli skutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie wierzyciel może żądać uznania

czynności za bezskuteczną, chociażby osoba ta nie wiedziała i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się dowiedzieć, że dłużnika działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Skoro zatem w realiach niniejszej sprawy bezspornym jest, że zakwestionowaną przez wierzyciela czynność stanowi umowa darowizny, w wyniku której pozwana uzyskuje korzyść majątkową, gdyż powiększyła swój majątek o wartość nieruchomości dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy okoliczność, czy pozwana wiedziała, czy też mogła się dowiedzieć przy zachowaniu należytej staranności, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, jest bez znaczenia. Jak bowiem powyżej wskazano, w przypadku, gdy skutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskuje korzyść majątkową bezpłatnie okoliczność, że osoba trzecia nie wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli i nie mogła się dowiedzieć przy zachowaniu należytej staranności nie stoi na przeszkodzie domaganiu się przez wierzyciela uznania danej czynności za bezskuteczną. A skoro tak, nawet gdyby podzielić stanowisko apelacji w tej kwestii to i tak pozostawałoby to bez wpływu na prawidłowość zaskarżonego rozstrzygnięcia. Wnioski dowodowe powielone w tym względzie w apelacji nie zasługiwały zatem na uwzględnienie z uwagi na dyspozycję art. 227 k.p.c. Zważyć wszak trzeba, że wnioski te zmierzały do wykazania jedynie okoliczności powyżej wskazanych. Pamiętać zaś należy, że obowiązkiem Sądu jest czynienie rozważań i ustaleń jedynie w zakresie okoliczności mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Takiego waloru wskazanym kwestiom przypisać zaś w niniejszej sprawie nie sposób.

Powyższe konkluzja czyni zarazem bezprzedmiotowym podniesiony w apelacji zarzut nieważności postępowania. Tym bardziej, że zarzut ten uznać należy za chybiony już z tego względu, że oparto go na błędnym założeniu. Wbrew zapatrywaniu apelującej, nieuwzględnienie przez sąd rozpoznawczy wniosków dowodowych strony nie stanowi bowiem pozbawienia możliwości obrony jej praw w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c. i nie może uzasadniać zarzutu nieważności postępowania. W przepisie tym chodzi jedynie o takie sytuacje, w których na skutek wadliwości procesowych sądu lub strony przeciwnej strona nie mogła i faktycznie nie brała udziału w całym postępowaniu lub jego istotnej części, nie zaś o nawet bezpodstawne, nieuwzględnianie wniosków dowodowych strony (tak m. in. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 12 grudnia 2000 r. wydanym w sprawie o sygn. akt II UKN 121/00 opubl. w OSNP 2002, nr 17, poz. 421, Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 21 lutego 2013 roku wydanym w sprawie o sygn. akt I ACa 1191/12 opublikowanym w bazie orzecznictwa LEX pod nr (...)).

Niezasadnie także skarżąca kwestionuje wnioski wyprowadzone przez Sąd Rejonowy w zakresie pozostałych przesłanek określonych w art. 527 § 1 k.p.c. Sąd I Instancji prawidłowo bowiem w niniejszej sprawie rozważył i ocenił konsekwencje dyspozycji art. 527 § 2 k.c. oraz domniemania określonego w art. 529 k.c., zgodnie z którym jeżeli w chwili dokonywania darowizny dłużnik był niewypłacalny bądź też stał się niewypłacalny wskutek dokonania darowizny domniemywa się, iż działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli w świetle zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego. Przedstawione dowodowy w pełni uprawniały Sąd Rejonowy do przyjęcia, że wierzyciel w niniejszym postępowaniu wykazał zarówno, że czynność prawna została dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli jak i przesłankę określoną w art. 529 k.c. Jak bowiem trafnie wskazał Sąd Rejonowy zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy nie pozostawia wątpliwości, że gdyby nie doszło do zawarcia pomiędzy pozwaną a dłużnikiem umowy darowizny to dłużnik nie stałby się niewypłacalny i możliwe byłoby zaspokojenie wierzytelności pieniężnej przysługującej przeciwko temu dłużnikowi. Zważyć wszak trzeba, że pomimo podejmowanych przez komornika sądowego działań w trakcie postępowania egzekucyjnego nie udało się wyegzekwować jakiegokolwiek kwoty od dłużnika na rzecz strony powodowej. W tym stanie rzeczy niewątpliwie prawidłową jest konkluzja Sądu I Instancji, że zakwestionowana umowa została zawarta z pokrzywdzeniem wierzyciela. Skoro zaś skutek dokonania przedmiotowej darowizny dłużnik stał się niewypłacalny w grę wchodzi wzruszalne domniemanie płynące z art. 529 k.c. nakazujące przyjmować, że dokonując owej czynności dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Zaistniały stan rzeczy wiąże się zatem z przerwaniem ciężaru dowodu ze strony powodowej na stronę pozwaną, która w takim przypadku musi wykazać, że dłużnik dokonując darowizny nie zdawał sobie sprawy, że działa z pokrzywdzeniem wierzycieli. Wbrew zapatrywaniom skarżącej, Sąd Rejonowy prawidłowo tym samym uznał, że ciężar dowodu w tej kwestii spoczywał na pozwanej.

Konkluzja ta czyni zarazem chybionym zarzut apelacji oparty na dyspozycji art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. Tym bardziej, że uzasadnienie zaskarżonego rozstrzygnięcia nie pozostawia wątpliwości, że u podstaw zaskarżonego rozstrzygnięcia leżą konkluzja Sądu Rejonowego, że nie sprostала ona ciężącemu na niej obowiązkwowi w powyżej wskazanym zakresie, nie zaś, że to na pozwanej spoczywa ciężar udowodnienia faktu, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, jak utrzymuje skarżąca w apelacji.

Pomimo przeciwnych sugestii czynionych w apelacji Sąd Rejonowy prawidłowo bowiem uznał, że powódka w toku niniejszego postępowania nie zdołała obalić domniemania wynikającego z dyspozycji art. 529 k.c. a jej twierdzenia w tym zakresie pozostają w rażącej sprzeczności z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Jak bowiem słusznie zważył Sąd Rejonowy do zawarcia umowy darowizny doszło już po wydaniu wyroku zaocznego w sprawie XGC 62/12, co miało miejsce w dniu 7 maja 2012 roku. Zważyć zaś trzeba, że warunkiem wydania wyroku zaocznego jest uprzednie doręczenie pozwanemu odpisu pozwu. Skarżąca nie może także w tej materii skutecznie argumentować, że o treści wyroku zaocznego oraz wytoczeniu powództwa przez syndyka masy upadłości dłużnik dowiedział się dopiero w dniu 27 czerwca 2012 roku, w sytuacji gdy przesłankę w tym zakresie stanowi świadomość dłużnika, że jego działania skutkują pokrzywdzeniem wierzyciela, a z załączonych do akt niniejszej sprawy akt egzekucyjnych w sprawie Km 660/12 wynika nadto, że zawiadomienie o wszczęciu egzekucji doręczono Z. W. (1) przez awizo na adres tożsamy z adresem wskazanym przez niego na potrzeby aktu notarialnego z dnia 18 czerwca 2012 roku jeszcze przed tą datą, a w dniu 31 maja 2012 roku komornik na wniosek strony powodowej dokonał zajęcia rachunku bankowego dłużnika. Argumentacja podniesiona w apelacji świadczy także o tym, że skarżąca nie dostrzega, że wierzytelność strony powodowej została stwierdzona wyrokiem zaocznym zaopatrzonym w rygor natychmiastowej wykonalności, któremu postanowieniem z dnia 25 maja 2012 roku nadano klauzulę wykonalności.

Powyższe prowadzi do wniosku, że apelacja wniesiona przez pozwaną stanowi jedynie polemikę z prawidłowym rozstrzygnięciem Sądu I Instancji. Pomimo obszerności wywodów apelacji skarżąca nie zdołała bowiem przedstawić jakichkolwiek merytorycznych argumentów, które podważałyby prawidłowość zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Dlatego też, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

Mając na względzie wynik niniejszego postępowania o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy rozstrzygnął w oparciu o art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Na koszty poniesione przez stronę powodową w postępowaniu apelacyjnym złożyło się jedynie wynagrodzenie jej pełnomocnika, ustalone w oparciu o § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 4 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t. ze zm.).